

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Išankstinio tyrimo ataskaita

**DĖL RACIONALIAUS LĖŠŲ PANAUDOJIMO ĮSIGYJANT MAISTO PRODUKTUS
KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOSE
2020 – 2021 METAIS**

2021 m. gruodžio 21 d. Nr. AP-12

Kaunas

Su audito ataskaita galima susipažinti
interneto puslapyje
www.kaunas.lt

TURINYS

SANTRUMPOS IR SAVOKOS	3
IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI	4-5
IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI	6-11
PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ SIŪLOMA BAIGTI AUDITĄ IŠANKSTINIŲ TYRIMŲ	11

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

Įstaigos - Kauno miesto savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigos

Skyrius - Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinį viešųjų pirkimų ir koncesijų skyrius

VPI - Viešųjų pirkimų įstatymas

VPIDĮ - Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas

VPT MVPTA - Viešųjų pirkimų tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas

CPO - Centrinė perkančioji organizacija

CVPIS - Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistema

MVP - Mažos vertės pirkimai

IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI

Audito svarba

Viešųjų pirkimų tikslas – nusipirkti tai, ko reikia perkančiajai organizacijai racionaliai ir efektyviai naudojant tam skirtas lėšas, t.y. įsigyti numatytoms funkcijoms būtinas prekes, šiuo atveju, maisto produktus už įprastinę kainą, kurią mokėtų bet kuris kitas fizinis ar juridinis asmuo. Perkančioji organizacija turi užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

Išankstinio tyrimo pagrindas – Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus 2021-10-22 pavedimas Nr. P-01-10.

Išankstinio tyrimo tikslas – įvertinti racionalų lėšų panaudojimą įsigyjant maisto produktus Kauno miesto savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose 2020-2021 metais.

Išankstinio tyrimo objektas - racionalus lėšų panaudojimas įsigyjant maisto produktus.

Išankstinio tyrimo subjektas – Kauno miesto savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigos (toliau - Įstaigos).

Pagrindiniai audito klausimai:

- Ar Įstaigose pakankamai reglamentuotas viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas, ar nustatytos tvarkos, procedūros ir jų vykdymo terminai atitinka teisės aktų reikalavimus;
- Ar laikomasi nustatytų procedūrų vykdant maisto produktų pirkimą;
- Ar tinkamai sudarytos ir įvykdytos sudarytų sutarčių sąlygos.
- Ar racionaliai naudojamos lėšos įsigyjant maisto produktus.

Audituojamas laikotarpis – 2020 metai ir 2021 metų III ketvirčiai.

Išankstinį tyrimą atliko vyresn. patarėja Vilija Sutkuvienė ir patarėja Diana Grabliauskienė.

Išankstinis tyrimas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus².

Išankstinio tyrimo metu vertinome:

- Ar įstaigos, įsigydamos maisto produktus, racionaliai naudojo lėšas;
- Su viešųjų pirkimų reglamentavimu ir vykdymu susijusių duomenų atitikimą teisės aktams

(audituojamų subjektų (ikimokyklinių ugdymo įstaigų) sukurtą vidaus kontrolės sistemą viešųjų pirkimų srityje (Įstaigų vadovų įsakymais patvirtintas tvarkas ir taisykles, Viešųjų pirkimų atskirus dokumentus (viešųjų pirkimų komisijų ir pirkimų organizatorių protokolus, tiekėjų apklausos pažymas bei kitus su maisto produktų pirkimu susijusius dokumentus), sudarytas sutartis).

¹ LR Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

² 3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės“, 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai“.

Audito apimtis ir metodai

Audito įrodymai buvo rinkti taikant dokumentų peržiūros, tikrinimo, skaičiavimo, paklausimo ir analitinės procedūras.

Išankstinio tyrimo ataskaitos skyrius	Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
Viešųjų pirkimų vykdymas ir kontrolė	Dokumentų peržiūra Nagrinėjome: 1. LR viešųjų pirkimų įstatymas ³ ; 2. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. IS-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“(su vėlesniais pakeitimais); 3. LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas ⁴ .	Nustatyti, ar pakankamai reglamentuotas viešųjų pirkimų organizavimas, ar nustatytos tvarkos, procedūros ir jų vykdymo terminai atitinka teisės aktų reikalavimus. Nustatyti, ar laikomasi nustatytų procedūrų, vykdant maisto produktų pirkimą; ar tinkamai sudarytos ir įvykdytos sudarytų sutarčių sąlygos.
Racionalus lėšų naudojimas	1. LR viešųjų pirkimų įstatymas; 2. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. IS-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“(su vėlesniais pakeitimais).	Ar Įstaigos, įsigydamos maisto produktus, racionaliai naudojo lėšas;

Atlikdami tyrimą darėme prielaidą, kad auditoriams pateikti duomenys yra teisingi, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Ataskaitoje pateikiame tik audito metu nustatytus dalykus.

³ 1996-08-13 LR viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais)

⁴ 1997-07-02 LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas Nr. VIII-371 (su vėlesniais pakeitimais)

IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

Išankstinis tyrimas pradėtas gavus žodinę informaciją apie galimai neracionalų lėšų panaudojimą įsigyjant maisto produktus Kauno miesto savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose 2020-2021 metais.

Tyrimo metu atsitiktinės atrankos būdu buvo atrinkta 50 ikimokyklinio ugdymo įstaigų, siekiant įsitikinti ar įsigyjant maisto produktus buvo laikomasi racionalumo ir skaidrumo principų.

Informacija apie įstaigų 2020 m – 2021 m. III ketv. vykdytus maisto produktų pirkimus pateikta žemiau esančiose lentelėse:

1 lentelė

Įstaigų skaičius	Iš viso įvykdyta maisto produktų pirkimų		Įvykdyta mažos vertės maisto produktų pirkimų		Įvykdyta maisto produktų pirkimų per CPO		Įvykdyta maisto produktų pirkimų per Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinį viešųjų pirkimų ir koncesijų skyrių	
	2020 m.		2020 m.		2020 m.		2020 m.	
50	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė
	882	3516067,58	405	1715058,43	10	33139,97	467	1767869,18

2 lentelė

Įstaigų skaičius	Iš viso įvykdyta maisto prekių pirkimų		Įvykdyta mažos vertės maisto prekių pirkimų		Įvykdyta maisto prekių pirkimų per CPO		Įvykdyta maisto prekių pirkimų per Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinį viešųjų pirkimų ir koncesijų skyrių	
	2021 m.		2021 m.		2021 m.		2021 m.	
50	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė	pirkimų skaičius	pirkimų vertė
	793	2641709,05	363	1201136,30	54	214528,69	376	1226044,06

Išanalizavus lentelėse pateiktus duomenis matyti, kad Įstaigos 2020 metais įvykdė 882 maisto produktų pirkimus už 3516067,58 eurų, per 2021 metų III ketvirčius įvykdė 793 pirkimus už 2641709,05 eurų. Pastebime, kad 2020 metais Įstaigų įvykdyti maisto produktų pirkimai per Kauno miesto savivaldybės administracijos Centrinį viešųjų pirkimų ir koncesijų skyrių (toliau - Skyrius) ir Įstaigų atlikti mažos vertės pirkimai sudarė atitinkamai po 50 procentų nuo visų maisto produktų pirkimų, o pirkimai per CPO per tą patį laikotarpį sudarė tik 1 procentą nuo visų maisto produktų pirkimų. Pažymime, kad per 2021 metų III ketvirčius maisto produktų pirkimų per CPO skaičius padidėjo ir sudarė 8 procentus nuo visų maisto produktų pirkimų. Pirkimai per Kauno miesto savivaldybės administracijos Skyrių ir Įstaigų atlikti mažos vertės pirkimai sudarė atitinkamai po 45-46 procentus nuo visų maisto produktų pirkimų. Taigi ir 2020 metais, ir 2021 metų trijų ketvirčių laikotarpiu tiek mažos vertės pirkimai, tiek pirkimai per Skyrių, Įstaigų buvo vykdomi panašiomis proporcijomis.

1. Viešųjų pirkimų organizavimo vykdymas ir kontrolė

1.1. Ne visi asmenys, dalyvaujantys pirkimų procedūrose, yra deklaravę privačius interesus

Nustatyta, kad Įstaigose ne visi asmenys, kurie dalyvauja pirkimų procedūrose, pateikia

Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai privačių interesų deklaracijas, nors tokia prievolė nustatyta LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo Nr. VIII-371 (toliau - VPIDĮ) 5 str. 6d.. Tokiu būdu nėra įgyvendinamas VPIDĮ 4 str.3d. 8 punkto reikalavimas.

Vertinant Įstaigų pirkimuose dalyvavusių asmenų Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai pateiktas privačių interesų deklaracijas, informacijos nepavyko rasti arba informacija pateikta nepilnai apie 16-kos įstaigų komisijų narius ar pirkimų iniciatorius, kurie privalėjo deklaruoti interesus (lopšeliai darželiai: „Vaivorykštė“, „Rokutis“, „Želmenėlis“, „Pušaitė“, „Žara“, „Ažuoliukas“, „Žemyna“, „Šilinukas“, „Kregždutė“, „Girstutis“, „Ežiukas“, „Naminukas“, „Radastėlė“, „Bitutė“, „Klevelis“, „Dobilėlis“. Tokiu būdu Įstaigos neužtikrino LR viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 (toliau – VPI) 21 str. 2 d. nuostatų ir VPIDĮ 4 str. 3 d. 8 p. nustatytų reikalavimų laikymosi. Nepateikę deklaracijų, Įstaigų, kaip perkančiųjų subjektų pirkimų komisijų nariai, asmenys, perkančiųjų subjektų vadovų paskirti atlikti mažos vertės pirkimus bei pirkimų iniciatoriai, neturėjo teisės dalyvauti pirkimų procedūrose ir turėjo būti atšaukti iš atitinkamų pareigų (VPIDĮ 5str. 6d.). Atkreipiame dėmesį, kad pirkimuose dalyvaujantiems Įstaigų darbuotojams, kurių veiksmai turi realią įtaką pirkimo procesui, privačių interesų deklaravimas nėra tik formalus dokumento parengimas. Tokiu būdu šiame pirkimų etape Įstaigose nepakankamai užtikrinama vidaus kontrolė.

Rekomenduojame Įstaigose kontroliuoti, kad Įstaigų darbuotojai, dalyvaujantys viešųjų pirkimų procedūrose, deklaruotų privačius interesus.

1.2. Įstaigos ne visada laikėsi sudarytų pirkimo sutarčių (jų pakeitimų) viešinimo terminų

2019 metų gruodžio mėnesį Kauno miesto savivaldybės administracija Įstaigoms pateikė parengtą pavyzdinę sutartį dėl mažos vertės maisto produktų pirkimo siekiant išvengti nekvalifikuotai parengtų sutarčių naudojimo pasekmių. Pasirinktinai peržiūrėjus Įstaigų sudarytas ir pasirašytas 2020 metų ir 2021 metų maisto produktų pirkimo sutartis, pastebėta, kad pavyzdinę sutarties formą dėl mažos vertės maisto produktų pirkimo, didžioji dauguma Įstaigų pradėjo naudoti nuo 2020 metų II ketvirčio. Sutartyse, kaip reikalauja LR Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymo Nr. IS-97⁵ „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau - VPTMVPTA) 21.4p. nuostatos, yra nurodyta perkamos prekės ir jų kiekis, kainodaros taisyklės (fiksauto įkainio, fiksuotos kainos), mokėjimo tvarka, sutarties prievolių įvykdymo terminai ir kt., taip pat sutartyse numatyta, kad vykdant pirkimo sutartis, sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu. *Taigi, reikšmingų pastebėjimų ar neatitikimų dėl Įstaigų sudaromų maisto produktų pirkimo sutarčių formos ir turinio, neturime.*

Išankstinio tyrimo metu nustatyta, kad Įstaigos 2020 m., 2021 m. (iki spalio 1 d.) ne visais atvejais viešino sudarytas viešųjų pirkimų sutartis teisės aktų nustatytais terminais (tai yra ne vėliau kaip per 15 dienų), o tai apribojo suinteresuotų subjektų galimybę savalaikiai gauti aktualią informaciją apie Įstaigų vykdomų viešųjų pirkimų rezultatus bei neužtikrino VPI 17 str. 1 d. įtvirtinto skaidrumo principo. Tokiu būdu Įstaigose

⁵ LR Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymas Nr. IS-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais)

trūksta vidaus kontrolės sudarytų sutarčių viešinimo etape. Riziką, susijusią su teisėtumu, vertiname kaip mažą, atsižvelgę į tai, kad sutarčių viešinimas tiesiogiai neįtakoja pirkimų vykdymo procedūrų.

Rekomenduojame sudarant ir vykdant pirkimo procedūras vadovautis VPĮ nuostatomis.

1.3. Įstaigos ne visada viešųjų pirkimų ataskaitas teikė laiku

Perkančiasias organizacijas VPĮ 96 str. 2d. 2p. nuostatos įpareigoja Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVPIS) priemonėmis Viešųjų pirkimų tarnybai jos nustatyta tvarka pateikti pirkimų ataskaitas (forma Atn-3). Ataskaita (forma Atn-3) už per kalendorinius metus sudarytų pirkimų sutarčių, atlikus mažos vertės pirkimą, pateikiama per 30 dienų pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams.

Išankstinio tyrimo metu patikrinome ar Įstaigos laiku pateikė ataskaitas CVPIS. Didžioji dalis atrinktų Įstaigų šias ataskaitas pateikė laiku, tačiau kai kurie lopšeliai darželiai („Daigelis“, „Ežiukas“, „Pienė“, „Aušrinė“, „Šilinukas“, „Gandriukas“, „Obelėlė“) ataskaitas už 2020 metus pateikė pavėluotai.

Rekomenduojame Įstaigoms teikti ataskaitas Viešųjų pirkimų tarnybai nustatyta tvarka ir terminais.

1.4. Kai kurių Įstaigų pirkimų organizavimo reglamentavimas tobulintinas

Išankstinio tyrimo metu išanalizavome Įstaigų pateiktus atsakymus į parengtus klausimynus dėl viešųjų pirkimų organizavimo ir reglamentavimo, taip pat analizavome vadovų patvirtintas pirkimų organizavimo tvarkas, siekiant įsitikinti ar jos atitinka Viešųjų pirkimų tarnybos tvarkos aprašo nuostatas: ar Įstaigose paskirti darbuotojai, atsakingi už pirkimų planavimą, inicijavimą, organizavimą, vykdymą ir kontrolę, taip pat atsakingi už sutarčių vykdymą, pirkimų atlikimą naudojantis Centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) elektroniniu katalogu, ar patvirtinti metiniai pirkimų planai ir kt. Reikšmingų neatitikimų ar prieštaravimų VPTMVPTA nuostatoms, nenustatėme, išskyrus tai, kad kai kurios Įstaigos („Malūnėlis“, „Lakštutė“, „Klumpelė“, „Rokutis“, „Giliukas“) nėra atnaujinusios vidaus dokumentų (viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento).

Rekomenduojame lopšeliams darželiams: „Malūnėlis“, „Lakštutė“, „Klumpelė“, „Rokutis“, „Giliukas“ atnaujinti viešųjų pirkimų komisijų darbo reglamentus.

2. Įstaigos, įsigydamos maisto produktus, galimai neracionaliai naudojo lėšas

2.1. Dėl pirkimo per CPO:

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius 2019-02-19 įsakymu Nr. A-586 „Dėl Kauno miesto savivaldybės įsteigtų biudžetinių ikimokyklinių įstaigų atliekamų viešųjų pirkimų“ nurodė Kauno miesto savivaldybės įsteigtų biudžetinių ikimokyklinių įstaigų vadovams įsigyti maisto produktus ir kitas prekes, paslaugas, darbus iš tiekėjų, su kuriais Kauno miesto savivaldybės administracija, atliekanti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas, yra sudariusi preliminarįsias centralizuotų pirkimų sutartis, arba iš centrinės perkančiosios organizacijos. Pažymime, kad vadovaujantis VPĮ 82 str. 1d. ir 2 d. ir VPT MVPTA 11 punktu perkančioji organizacija privalo įsigyti prekių, paslaugų ir darbų iš CPO arba per ją, jeigu Lietuvos Respublikoje veikiančios CPO siūlomos prekės ar paslaugos, per sukurtą dinaminę pirkimų sistemą ar sudarytą preliminarįją sutartį galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius

ir perkančioji organizacija negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis CPO paslaugomis.

Išankstinio tyrimo metu atlikus 50-ies Įstaigų apklausą paaiškėjo, kad 2020 metais maisto produktų pirkimų per CPO nevykdė 45 Įstaigos, atitinkamai 2021-10-01 maisto prekių pirkimų per CPO – nevykdė 37 Įstaigos.

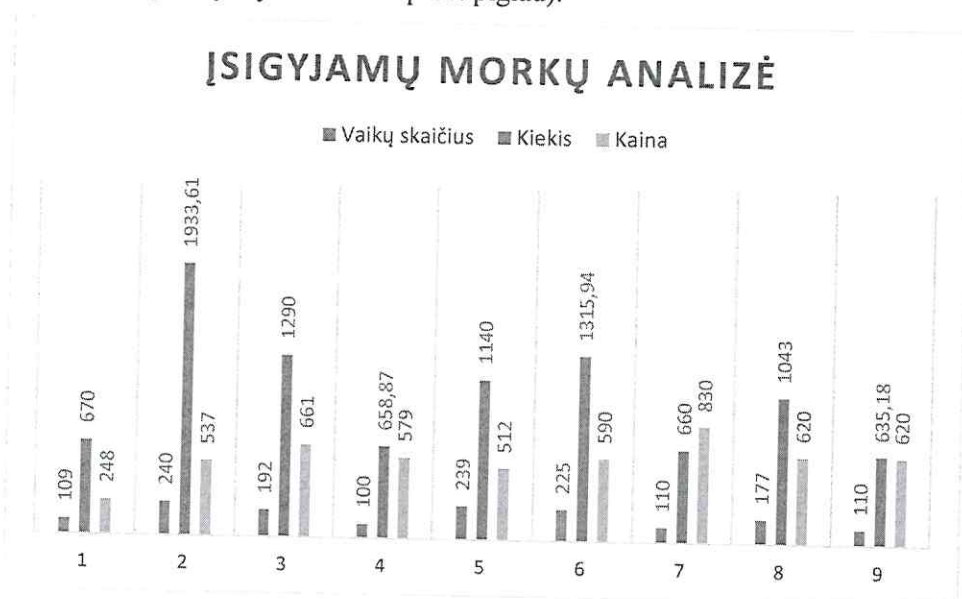
Išankstinio tyrimo metu Įstaigos pateikė paaiškinimus, kuriuose nurodė priežastis (*išskyrus vertinimo kriterijų – mažiausios kainos pasiūlymas*), dėl ko nebuvo vykdomi pirkimai per CPO:

- Nepalankūs CPO pateiktos pirkimų sutarties punktai, t.y. per pirkimo sutarties galiojimo terminą (sutarties galiojimo terminas – vieni metai) nupirkti ne mažiau kaip (nuo 70-100 proc.) Pirkimo sutarties priede nurodytų prekių kiekio; Užsakovui neįvykdžius pareigos per pirkimo sutarties galiojimo terminą nupirkti ne mažiau kaip (nuo 70-100 proc.) maisto prekių, numatyta 5 proc. dydžio bauda nuo nenupirktų prekių vertės; Pažymėtina, kad dėl Covid -19 situacijos ir dėl neprognozuojamo (mažo vaikų lankomumo) ugdytinių lankomumo, daugumos maisto produktų poreikį paskaičiuoti 70-100 procentų tikslumu nebuvo galimybės, todėl kai kurios Įstaigos maisto produktus pirkė tik skelbiamų apklausų būdu.
- Taip pat CPO kataloge 2020 m. ir 2021 metų I pusmetį buvo pateiktas per mažas maisto prekių asortimentas, dėl ko likusius pavienius produktus reikėtų pirkti apklausos būdu.
- Perkant per CPO tiekėjai neužtikrina stabilaus maisto produktų tiekimo, nėra galimybės pasirinkti pristatymo laiko, kuris Įstaigoms yra būtinas, kad užtikrintų nenutrūkstamą vaikų maitinimo organizavimą.
- Atskirais atvejais produktų kainos perkant iš atskirų tiekėjų yra mažesnės nei siūlomos CPO kataloge.
- Maisto produktai atskirais atvejais neatitiko techninės specifikacijos reikalavimų (pvz. druskos, cukraus kiekis).
- Įvertinus CPO katalogus, nustatyta, kad kataloge nebuvo reikiamos produkcijos arba ją tektų pirkti iš kelių tiekėjų (pvz: „kiti maisto produktai“ pagal patvirtintus valgiaraščius įtrauktos 56 produktų rūšys, todėl tektų sudaryti mažiausiai 10 sutarčių).
- CPO vykstančiuose konkursuose dalyvauja įmonės, kurios teikia ne visada tinkamas ir kokybiškas prekes.
- CPO kataloge nėra įtraukti pienas ir jo produktai, finansuojami pagal Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programą. Šiems produktams 2017-09-21 LR žemės ūkio ministro įsakymu Nr.3D-599 patvirtintose taisyklėse nustatyti reikalavimai, o iš CPO kataloge pateiktų techninių specifikacijų negalima įsitikinti ar perkami maisto produktai atitinka patvirtintų taisyklių reikalavimus.
- Atskirais atvejais organizuojant pirkimus per CPO, pirkimai buvo nutraukiami dėl tiekėjų atsisakymo tiekti prekes dėl per mažo jų kiekio.

Iš aukščiau išdėstyto manome, kad Įstaigų pateikti motyvai, dėl kurių jos nesinaudojo CPO paslaugomis, yra pakankamai argumentuoti, nes pirkimai per CPO ne visais atvejais atitinka

perkančiosios organizacijos poreikius – per mažas maisto prekių asortimentas, neužtikrinamas stabilus maisto produktų tiekimas, kataloge ne visada būna reikiamos produkcijos ir kt.

Pasinaudodami duomenimis, gautais iš Kauno miesto savivaldybės administracijos (Sveikatos apsaugos skyriaus), atlikome 9 darželių analizę, vertinant rodiklius, kurie galimai gali turėti įtakos pirkimų kainai, t. y. darželį lankančių vaikų skaičius, įsigyjamų produktų kiekis. Analizuojant duomenis pastebėjome, kad minėti rodikliai neturi įtakos darželių vadovų pasirinktiems pirkimams. Tarkim, analizuodami morkų įsigijimą, pastebėjome, kad darželis Nr. 1, turintis 109 lankančius vaikus, morkas įsigyja už mažiausią kainą nei darželiai turintys daugiau lankančių vaikų ir įsigyjančių didesnę kiekį prekių. Todėl galime teigti, kad nei lankančių vaikų skaičius, nei įsigyjamų prekių kiekis neturi įtakos vykdant pirkimus. Tačiau minėto darželio atvejis parodo, kad jis įsigijo prekes pigiau nei galima įsigyti per CPO katalogą (pagal priede nurodytą lentelę matome, kad iš CPO katalogo įsigytų morkų kaina yra 0,282 Eur už kilogramą, o darželis Nr. 1 morkas įsigijo už 0,248 Eur už kilogramą, t. y. beveik 14 proc. pigiau).

Taip pat pastebime, kad įsigyjant didesnę kiekį morkų tai neturėjo įtakos kainai, todėl manome, kad įstaigų vadovai turėtų pirmiausia vykdyti pirkimus naudojantis CPO katalogu, nebent jų derybinė pozicija leistų įsigyti prekes už mažesnę kainą nei nurodyta CPO kataloge (Darželio Nr. 1 atvejis). Taip pat atkreipiame dėmesį, kad tas pats tiekėjas morkas parduoda įvairia kaina, pvz. to paties tiekėjo morkų kaina svyruoja nuo 0,242 Eur už kilogramą iki 0,537 Eur, o CPO kataloge tas pats tiekėjas nurodo 0,282 Eur už kilogramą. Platesnė duomenų analizė pateikiama Ataskaitos priede.

Išankstinio tyrimo metu norėdami atlikti maisto produktų rinkos apžvalgą ir kainų analizę, elektroniniais laiškais buvo kreiptasi į UAB „Maistulis“, „Laukesta“, „Viržis“, „Romgeda“, „Handelshus“ ir AB „Žemaitijos pienas“, siekiant nurodyti jų siūlomų maisto produktų kainas ikimokyklinio ugdymo įstaigoms. Atsakymas buvo gautas tik iš dviejų bendrovių – UAB „Laukesta“ ir UAB „Handelshus“.

Pažymime, kad UAB „Handelshus“ nurodė siūlomų maisto produktų kainas, tačiau jos yra didesnės negu UAB „Handelshus“ siūlomos CPO kataloge (pvz. UAB „Handelshus“ sviestas CPO kataloge – 4,35 Eur

už kilogramą, o auditoriams nurodyta kaina – 7,50 Eur už kilogramą, grietinė – atitinkamai 1,85 Eur už kilogramą ir 2,90 Eur už kilogramą, griekiai - atitinkamai 1,142 Eur už kilogramą ir 2,00 Eur už kilogramą).

UAB „Laukesta“ savo laiške atsakė, kad negali pateikti prašomų objektyvių duomenų (maisto produktų kainų) ir *pateikė kriterijus, kurie, jų manymu, lemia skirtingą produktų kainą, t.y. Įstaigų perkami skirtingi maisto produktų kiekiai, nustatyti skirtingi reikalavimai reikiams prekėms, skirtingos produktų fasuotės rūšys, prekių pristatymo dažnumas, sutarties pasirašymo laikas ir sutarties trukmė.*

Nors pirkimai per CPO ne visais atvejais atitinka Įstaigų poreikius, manome, kad Įstaigų vadovai turėtų pirmiausia vykdyti pirkimus naudojantis CPO katalogu, nebent jų derybinė pozicija leistų įsigyti prekes už mažesnę kainą nei nurodyta CPO kataloge.

PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ SIŪLOMA BAIGTI AUDITĄ IŠANKSTINIŲ TYRIMU

Įvertinę išankstinio tyrimo metu surinktą informaciją apie racionalų lėšų panaudojimą įsigyjant maisto produktus, siūlome pagrindinio tyrimo neatlikti, nes:

nustatytų rizikų ir veiklos problemų pobūdis viešųjų pirkimų reglamentavimo bei pirkimo sutarčių sudarymo srityse ir racionalaus lėšų naudojimo įsigyjant maisto produktus srityje, įgalina Išankstinio tyrimo metu nustatytas išvadas ir rekomendacijas Įstaigoms ir kitiems suinteresuotiems subjektams pateikti Išankstinio tyrimo ataskaitoje, tokiu būdu eliminuojant audituotinių problemų atranką. Todėl tolesnis pagrindinis tyrimas neduos pridėtinės vertės ir laukiamo audito poveikio.

Savivaldybės kontrolierė

Žana Gasparavičienė

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos vyresn. patarėja

Vilija Sutkuvienė

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos patarėja

Diana Grabliauskienė

Su Ataskaitos projektu susipažinau _____

pareigos, v., pavardė, parašas, data

Darželis
Vaikų skaičius

1		2		3					
CPO		240		192					
Produktas	Kodas	Matas	Kiekis	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg
Kopūstai baltagūžiai									
i	6150850	kg	3	0,74	0,247	293			374
Morkos	6150840	kg	10	2,82	0,282	670	nuasmeninta	0,425	0,538
Pienas 2,5%	6120360	kg	20	7,8	0,390	1248	nuasmeninta	0,537	0,661
Smulkus cukrus	6140020	kg	5	3,25	0,650	50	nuasmeninta	0,653	0,645
Sviestas (82%)	6120010	kg	8	34,8	4,350	74	nuasmeninta	0,810	0,736
							nuasmeninta	9,009	9,422

Darželis
Vaikų skaičius

4		5		6					
100		239		225					
Produktas	Kodas	Matas	Kiekis	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg
Kopūstai baltagūžiai									
i	6150850	kg	3	0,74	0,247	276			652
Morkos	6150840	kg	10	2,82	0,282	659	nuasmeninta	0,455	0,6
Pienas 2,5%	6120360	kg	20	7,8	0,390	1027	nuasmeninta	0,512	0,59
Smulkus cukrus	6140020	kg	5	3,25	0,650	41	nuasmeninta	0,61	0,59
Sviestas (82%)	6120010	kg	8	34,8	4,350	88	nuasmeninta	1,030	36
							nuasmeninta	8,76	160

Darželis
Vaikų skaičius

7		8		9					
110		177		110					
Produktas	Kodas	Matas	Kiekis	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg	Tiekėjas	Kaina be PVM	Kiekis, kg
Kopūstai baltagūžiai									
i	6150850	kg	3	0,74	0,247	279			244
Morkos	6150840	kg	10	2,82	0,282	660	nuasmeninta	0,620	0,62
Pienas 2,5%	6120360	kg	20	7,8	0,390	1836	nuasmeninta	0,777	0,66
Smulkus cukrus	6140020	kg	5	3,25	0,650	62	nuasmeninta	0,736	31
Sviestas (82%)	6120010	kg	8	34,8	4,350	120	nuasmeninta	9,5	181